

آشنای غریبان، میلاد گل

هتترین

دانش زبانه

۱ جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید.

- الف) آب زیند راه را که نگار می‌رسد / مرده دید باغ را بوی بهار می‌رسد (حین - هین)
 ب) احوال گل، ز پیرس و ز من پیرس / نالیدن از هزار پیرس و ز من پیرس (خوار - خار)
 پ) هی، یا بامن، بران لئن خرس را / خرس را گلزین، بهجنس را (مهیل - مهیل)

۲ واژه‌های مشخص شده را معنی کنید.

الف) خاموش مباش زیر لئن خرّ

ب) گلزار ز عیش، لاله باران شد

پ) هشد ار که منجی جهان آمد

۳ زمان فعل‌های مصراع‌های زیر را مشخص کنید.

- الف) کوچ‌های خراسان تو را می‌شناسند:
- ب) کاش من هم عبور تو را دیده بودم:
- پ) گلزار ز عیش، لاله باران شد:
- ت) چو فردا نام خوانان نام خوانند:
- ث) اقوام روزگار به اخلاق، زنده‌اند:
- ج) تا تو را عقل و دین بیفزاید:

۴ از گروه کلمه‌های زیر، واژه‌های هم‌آوا را پیدا کنید و بنویسید.

«غریب - قالب - تأمل - فروغ - فراغ - جامع - خار - قریب - غربت - ثواب - مغلوب - غالب - فارغ - تعمّل - تحمّل -

فروق - فراق - صواب - ثوب - مفرغ - جامه - جامعه - جمیع - خوار - غار - فارق»

- و
- و
- و

۵ برای هر یک از موارد زیر، سه هم خانواده ذکر کنید.

الف) رخصت: و و

ب) عیش: و و

پ) مُنجی: و و

ت) بشارت: و و

۶ ضمایر شخصی به چند دسته تقسیم می‌شود؟ نام ببرید.

دانش ادبی

۷ از میان آثار زیر، فقط دور آثار قیصر امین پور خط بکشید.

- «به قول پرستو»

- «افسانه»

- «قصه رنگ پریده»

- «آینه‌های ناگهان»

- «سایه عمر»

- «تنفس صبح»

- «سراب»

- «در کوچه آفتاب»

- «کویر»

۸ مشخص کنید که ردیف بیت‌های زیر از چه نوعی است؟ (فعل، اسم، حرف، صفت، ضمیر)

الف) توانا بود هر که دانا بود / ز دانش، دل پیر، برنا بود

ب) چون چراغ لاله سوزم در خیابان شما / ای جوانان عجم جان من و جان شما

پ) تا توانی می‌گیر از یار بد / یار بد، بدتر بود از مار بد

ت) به بینندگان، آفریننده را / نین، مرغان دو بیننده را

ث) ناکهان پرده برانداخته‌ای یعنی چه / مست از خانه برون ناخده‌ای یعنی چه

ج) شد چنان از تف دل کام سخور تشنه / که ردیف سخنش آمده یک سر، تشنه

چ) ماه، فروماند از جمال محمد / سرو نباشد به اعتدال محمد

۹ با توجه به قافیه و ردیف، مصراع‌های مرتبط را به هم متصل کنید. (در ستون «ب» یک مصراع اضافه است.)

- | «الف» | «ب» |
|-------------------------------|------------------------------|
| ● بود شیری به پیشای، خفته | ● شد گرفتار، موش بازگوش |
| ● آن قدر کوش شیر، گاز گرفت | ● گریه کرد و به التماس افتاد |
| ● تا که از خواب، شیر شد بیدار | ● با دم شیر می‌کنی بازی |
| ● دست برد و گرفت کلاه موش | ● که راه کرد و گاه باز گرفت |
| ● خواست در زیر پنجه له کندش | ● متغیر ز موش بد رفتار |
| ● گفت: ای موش لوس یک غازی | ● موشکی کرد، خوابش آشفته |
| ● موش بچاره در هراس افتاد | ● به هوا برده، بر زمین زندش |
| | ● موش بیچ است پیش شاه وحوش |

۱۰ برای هر بیت، یک آرایه بنویسید.

- | | | | |
|-------------|---------------------------------|-----------|----------------------------------|
| (الف) | چشمه‌های خروشان تو را می‌شناسند | (الف) | موج‌های پریشان تو را می‌شناسند |
| (ب) | گلزار ز عیش، لالاباران شد | (ب) | سلطان زمین و آسمان آمد |
| (پ) | همی خواهیم از کردگار جهان | (پ) | شناسنده آشکار و نهان |
| (ت) | عزیز مصر به رخم برادران غیور | (ت) | ز قعر چاه برآمد، به اوج ماه رسید |
| (الف) | | (ب) | |
| (پ) | | (ت) | |

دانش فکری

۱۱ با توجه به این ابیات، بنویسید که جامعه انسانی و حکومت امام زمان «عج» چه ویژگی‌هایی دارند؟

- | | |
|----------------------------|-------------------------|
| «گلزار ز عیش، لالاباران شد | سلطان زمین و آسمان آمد |
| آاده امر و نی و فرمان باش | هشدار که منجی جهان آمد» |

۱۲ با توجه به ابیات زیر، پرسش‌ها را پاسخ دهید:

«میلاد گل و بهار جان آمد
خاموش مباش زیر این خرقه
گلزار ز عیش لاله‌باران شد
آباد امر و نهی و فرمان باش
برخیز که عید می‌کشان آمد
بر جان جهان، دوباره جان آمد
سلطان زمین و آسمان آمد
بشدار که منجی جهان آمد»

الف) منظور از «می‌کشان» چه کسانی است؟

ب) مقصود از «گل» در مصراع اول و «جهان» در آخر مصراع چهارم چیست؟

پ) کدام کلمه به معنی «آگاه باش» آمده است؟

۱۳ ابیات زیر را به نثر روان معنی کنید.

الف) پرسش تشکی را تو آبی، جوابی
ریگ‌های بیابان تو را می‌شناسند

ب) نام تو زخمت رویش است و طراوت
زین سبب، برگ و باران تو را می‌شناسند

۱۴ مفهوم این بیت را در دو سطر توضیح دهید و بنویسید که مربوط به کدام یک از امامان «ع» است؟
«کاش من هم عبور تو را دیده بودم
کوچه‌های خراسان تو را می‌شناسند»